

4.5.2022

VN/5810/2020
VN/5810/2020-MMM-32

Työ- ja elinkeinoministeriö

Maa- ja metsätalousministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaupparekisterilaiksi ja elinkeinotoimintalaiksi sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt maa- ja metsätalousministeriöltä lausuntoa hallituksen esityksestä kaupparekisterilaiksi sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi. Maa- ja metsätalousministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että lakiesitykset edistävät pääasiallisesti niille asetettuja tavoitteita. Erityisesti velvollisuus tarkistaa kaupparekisteritietojen ajantasaisuus on kannatettava, koska tämä parantaa tietojen luotettavuutta. Muiden viranomaisten mahdollisuus saada myös sähköisen rajapinnan kautta kaupparekisteritiedot käyttöönsä on hyvä, mutta toisaalta velvollisuksiakin tulee, jos viranomainen joutuu viran puolesta tarkistamaan kauppaym. rekisteriseikkoja. Tältä osin tulisikin huomioida hallinnon työmäärän lisääntyminen ja kustannusten aiheutuminen näiden tarkistusten osalta ja pyrkiä minimoimaan niitä yhteiskäyttöisten sähköisten rajapintojen hyödyntämisen avulla.

Maa- ja metsätalousministeriö huomauttaa, että maatalouden tulotukijärjestelmien EU-rahoitteisia osia tarkasteltaessa tulee maataloushallinnolle jatkossa velvoitteita tosiasiallisia edunsaajia koskevien tietojen selvittämisestä. Lisäksi pakolliseksi voi lähiaikoina tulla nk. ARACHNE järjestelmän käyttö. Valtiontukina maksettavien tulotukien osalta voi tulla tarpeita tarkistaa tuen saajien kuulumisen mahdollisesti EU-sanktioitujen henkilöiden listoille tai näiden lähipiiriin. Näiden tietojen luovuttamisesta ei ole säädetty erikseen kaupparekisterilaissa, mutta luovuttamisessa noudatettava menettely perustuu hallinnonalan osin vielä muotoutuvan erityislainsäädännön vaatimuksiin sekä yleisen tietosuoja-asetuksen ja rahanpesudirektiivin tulkintaan. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että jatkokehitystyössä olisi hyvä varmistaa tarvittavien hallinnonalojen (ml. maataloushallinnon EU:n varainhoitoasetuksen ja muun EU-lainsäädännön perusteella) oikeus saada tietoa tosiasiallisista edunsaajista myös esimerkiksi riskianalyysjä varten.

Rekisteriviranomaisen oikeutta vaatia paperilla ilmoituksen jättäneen fyysistä tunnistamista ja oikeutta viran puolesta luovuttaa tieto vireille tulleesta ilmoituksesta tarpeelliseksi katsomalleen henkilölle ilmoituksen oikeellisuuden varmistamiseksi pidetään Maa- ja metsätalousministeriön

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

näkemyksen mukaan edellä mainittujen mm. ARACHNE järjestelmää koskevien vaatimusten johdosta kannatettavana ehdotuksena.

Maa- ja metsätalousministeriö huomauttaa, että lakiesityksen mukaan voimassa olevassa laissa ei ole ikärajaa ammattimaisesti elinkeinotoimintaa harjoittavan iästä. Kelpoisuuden edellytyksenä ei myöskään ole se, että henkilön toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Lakiehdotuksen mukaan jatkossa viisitoista vuotta täyttänyt alaikäinen saisi kuitenkin edunvalvojan suostumuksella harjoittaa ammattimaisesti elinkeinotoimintaa.

Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan ikärajan asettaminen ei edistä yrittäjyyttä, jonka harjoittaminen voi alkaa hyvinkin nuorena. Toisaalta lakiesityksen perustella voi saada sen käsityksen, että myös alle 15-vuotias voi harjoittaa elinkeinotoimintaa, joka ei ole vielä merkittävää. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että uuden ikärajan asettaminen vaikuttaa tarpeettomalta varsinkin, kun tässä yhteydessä ei määritellä tarkemmin sitä, millä tavoin elinkeinotoiminnan ammattimaisuutta lopulta arvioitaisiin. Lakiesitys aiheuttaisi tältä osin lisätyötä viranomaisille ja lisäksi yrittäjiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa.

On yhteiskunnan etu, että kaikenlainen yrittäjyyspotentiaali otetaan edelleen käyttöön. Samaan aikaan tulisi kuitenkin varmistaa, ettei yrittäjyys tai muu työnteko aiheuta haittaa nuorten opiskelulle. Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan perusteltua olisi jatkaa nykyistä lähestymistapaa ja edellyttää alle 18-vuotiaalta edunvalvojan suostumusta ilman erillisen ikärajan asettamista.

Maa- ja metsätalousministeriö huomauttaa, että hallitusohjelman perusteella laaditun yrittäjyysstrategian mukaan yrittäjäkentän monipuolisuuden huomioon ottaminen on yrittäjyyspolitiikan onnistumisen edellytys. Yrittäjärühmiksi, joilla on erityisiä tarpeita, tunnistettiin muu muassa nuoret. Yrittäjyysaktiivisuudessa on kaiken kaikkiaan Suomessa parantamisen varaa. Euroopan komissio (2020) on maaseudun näkökulmasta kiinnittänyt huomiota siihen, että maaseutualueilla perustettujen yritysten osuus on Suomessa alhaisin niistä jäsenvaltioista, joista tiedot ovat saatavilla. Maaseutualueilla nuorisotyöttömyysaste eli 15–24-vuotiaiden työttömyysaste on huomattavasti korkeampi kuin maaseutualueiden keskimääräinen kokonaistyöttömyysaste. Maaseutualueilla yrittäjyydellä on huomattava merkitys työllisyyden ja toimeentulon kannalta, sillä työllistymismahdollisuuksia on tarjolla rajallisesti. Lakiesityksen mukaan alaikäisiä elinkeinonharjoittajia kaupparekisterissä oli 1 209 kappaletta, mitä määrää ei edellä olevaa taustaa vasten tarkastellen voida pitää vähäisenä.

Lopuksi maa- ja metsätalousministeriö pyytää kiinnittämään huomiota Maanmittauslaitoksen asiasta jättämässä lausunnossa esitettyihin huomioihin.

Kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio

Erityisasiantuntija

Ilona Rauhanen

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

VN/5810/2020-MMM-32

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: